

Patent dodatkowy
do patentu

Zgłoszono: 25.II.1967 (P 119 169)

Pierwszeństwo:

Opublikowano: 15.V.1968

Kl. 42 c 7/03

MKP G 01 c 15/12

UKD

Współtwórcy wynalazku: mgr inż. Henryk Bryś, mgr inż. Adam Gralak

Właściciel patentu: Politechnika Krakowska (Katedra Geodezji), Kraków (Polska)

Węgielnica dla wyznaczania kątów prostych o stromych celowych

1

Przedmiotem wynalazku jest węgielnica dla wyznaczania kątów prostych o stromych celowych w trakcie inwentaryzacji i realizacji punktów przy pomiarach sytuacyjnych, szczególnie wówczas, gdy zdejmowane punkty są położone wyżej w stosunku do osnowy geodezyjnej.

Obecnie przy pomiarach sytuacyjnych stosuje się ogólnie znane węgielnicę pojedyncze i podwójne, trójsściennie lub pięćściennie, których konstrukcja nie pozwala na bezpośrednią, równoczesną obserwację zasygnalizowanych obrazów punktów osnowy i zdejmowanego wysoko położonego szczegółu.

Węgielnica według wynalazku ma w górnej części przymocowany przegubowo przyrząd, który pozwala przez obrót wokół poziomej osi przegubu na obserwację obrazu wysoko położonego szczegółu, bezpośrednio nad obrazami koincydujących tyłek widocznych w okienkach węgielnic.

Taki system obserwacji zapewnia wyższą, w stosunku do uzyskiwanej dotychczas, dokładność przy pomiarach wysoko położonych szczegółów, gdyż w polu widzenia widoczne są wszystkie obrazy.

Węgielnica według niniejszego wynalazku przedstawiona jest w przykładowym wykonaniu na rysunku, na którym fig. 1 przedstawia węgielnicę w widoku z przodu z obrazami koincydujących tyłek, a fig. 2 przedstawia schematycznie zastosowanie węgielnic do sprowadzania obrazu

2

wysoko położonego punktu do poziomu oka obserwatora.

Węgielnica według wynalazku ma w górnej części korpusu 1 obrotowy pierścień 2, z którym połączony jest za pośrednictwem poziomego przegubu 3, osadzony w oprawie trójsścienny przyrząd 4 Baurnefeinda, przy czym krawędzie przyrządu 4 są poziome i równoległe do osi poziomego przegubu 3 oraz do płaszczyzny przednich ścianek przyrządów węgielnic.

Szczególnie korzystną w zastosowaniu jest odmiana węgielnic według wynalazku w której przyrząd 4 mocuje się za pośrednictwem przegubu 3 do pierścieniowej nasadki. Nasadkę taką w zależności od potrzeby przymocowuje się do górnej części korpusu 1 węgielnic i przeprowadza planowane prace. Posługiwanie się węgielnicą według wynalazku jest bardzo proste.

Po wtyczeniu się znanym sposobem węgielnicą w bok osnowy w przypuszczalnym miejscu prostokątnego rzutu punktu zdejmowanego, obraca się przyrząd 4 wokół przegubu 3 do momentu gdy w polu widzenia przyrządu ukaże się obraz zdejmowanego punktu. Celem znalezienia dokładnego rzutu prostokątnego zdejmowanego szczegółu, obserwator przesuwając węgielnicą wzdłuż boku osnowy aż do momentu koincydencji obrazów wszystkich trzech tyłek. Wyznaczony przez pion węgielnic punkt na boku osnowy jest rzutem prostokątnym zdejmowanego szczegółu.

Zastrzeżenia patentowe

1. Węgielnica dla wyznaczania kątów prostych o stromych celowych **znamienna tym**, że do górnej części korpusu (1) węgielnicy jest przymocowany za pośrednictwem przegubu (3) pryzmat (4), którego krawędzie są poziome

- i równoległe do płaszczyzny przednich ścianek pryzmatów węgielnicy w jej położeniu roboczym.
2. Węgielnica według zastrz. 1 **znamienna tym**, że pryzmat (4) jest przymocowany za pośrednictwem przegubu (3) do pierścieniowej nasadki, którą mocuje się do węgielnicy.

Fig. 1.

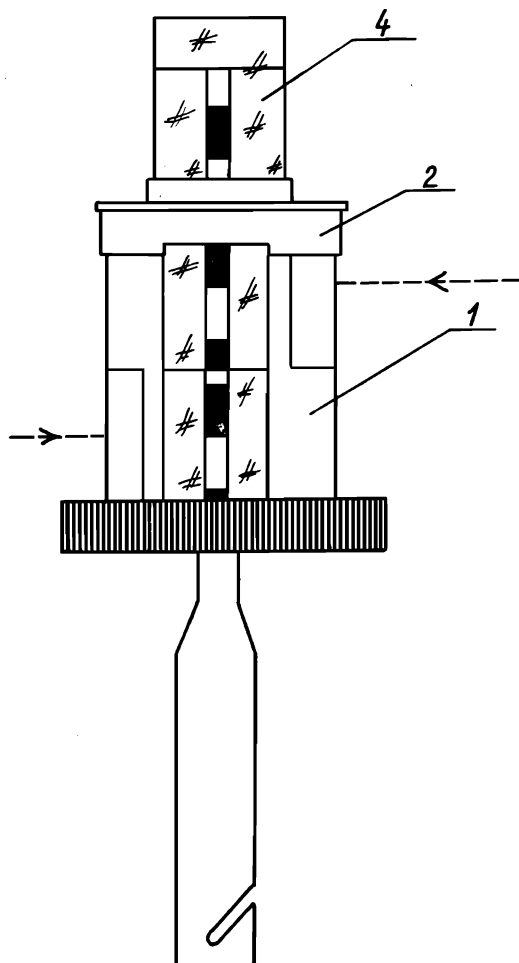

Fig. 2.

